

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Asiantuntijalausunto

Asia: HE 109/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tieliikennelain muuttamisesta

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE kiittää mahdollisuudesta tulla kuultavaksi. VANE on YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen (SopS 27/2016; vammaisyleissopimus) kansallinen koordinaatiomekanismi. VANE ottaa lausunnossaan kantaa asiaan vammaisyleissopimuksen näkökulmasta.

Vammaisyleissopimus on Suomessa voimassa lakina. Yleissopimuksen tarkoituksena on edistää, suojella ja taata vammaisille henkilöille täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti ihmisoikeudet ja perusvapaudet. Sen keskeisiä periaatteita ovat syrjintäkielto sekä esteettömyys ja saavutettavuus.

Huomioita esityksestä vammaisten henkilöiden oikeuksien näkökulmasta

VANE kannattaa esitystä, ja katsoo sen olevan perusteltu ja tarkoituksenmukainen erityisesti vammaisen työntekijän ja vammaisen asiakkaan näkökulmasta.

VANE pitää erittäin hyvänä, että lausunnolla olleeseen esitykseen on sisällytetty VANEnkin ehdotama lisäys siitä, että pysäköintilupa olisi mahdollista myöntää myös vammaispalvelujen ja kehitysvammapalvelujen kotiin annettavien palvelujen työntekijöille. VANE ehdottaa, että pysäköintilupa olisi mahdollista myöntää myös sosiaalihuoltolain 19 §:ssä tarkoitettua tehtävää varten.

On tärkeää huomioida, että kotihoidon pysäköintilupa ei oikeuttaisi pysäköimään liikkumisesteisille henkilöille varatulle esteettömälle autopaikalle. VANE katsoo, että tämä periaate on syytä olla mainittuna lain perusteluissa.

Lainsäädäntö ei kuitenkaan edelleenkään mahdollistaisi pysäköintiä yksityisten kiinteistöjen, esimerkiksi asunto-osakeyhtiöiden, piha-alueilla. Myöskään vammaisen pysäköintilupa ei oikeuta poikkeamaan pysäköintisäännöistä näillä alueilla. VANE haluaa kiinnittää huomiota asiaan. Jatkossa tulisi miettiä ratkaisuja siihen, että pysäköinti vammaisen pysäköintiluvalla ja kotihoidon pysäköintitunnuksella mahdollistuisi myös yksityisillä pysäköintialueilla. Se toteuttaisi nykyistä paremmin vammaisten henkilöiden oikeutta itsenäiseen elämään ja oikeutta liikkua yhdenvertaisesti muiden kanssa sekä tehostaisi myös tämän esityksen tavoitteiden toteutumista.

YK:n vammaisyleissopimuksen artikla 20 käsittelee henkilökohtaista liikkumista. Se velvoittaa sopimuspuolten toteuttamaan tehokkaat toimet varmistaakseen vammaisille henkilöille mahdollisimman itsenäisen henkilökohtaisen liikkumisen, muun muassa helpottamalla liikkumista sillä tavalla kuin ja silloin kun he haluavat sekä kohtuulliseen hintaan.

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta

suunnittelija Tea Hoffrén